

[Aidt.]

Folkeskoler i Købstæderne. Det vil hjælpe de smaa og middelstore Skoler betydeligt, de helt store Skoler kan nok klare sig; men de noget mindre trænger til Hjælp, hvis de skal stilles bedre end hidtil.

Efter Lovforslaget ser det ud til, at Lærerne bliver økonomisk sikret paa Linie med Lærerne i Folkeskolen, men deres Stilling er naturligvis betinget af, at Skolerne kommer til at køre bedre, end de har gjort de seneste Aar. Dette paa Trods af, at Tiderne har medført et højt Elevantal de allerfleste Steder. Skolerne skal bære hele Grundlønnen plus Stedtillægget plus $\frac{8}{25}$ af det pensionsgivende Tillæg plus $\frac{2}{15}$ af Reguleringstillægget. Heraf faar de 20 pCt.s Refusion af den „nøgne“ Grundløn, og saa skal Skolerne endvidere betale fuld Vikar efter Satser gældende for Folkeskolen under Læreren Sygdom. Regner man en Forsømmelsesprocent paa 3,3, vil det betyde en samlet Udgift for Skolerne paa 150000—160 000 Kr.

Udgifterne ved Skolelægeordningen, Undervisning i Sløjd og kvindelig Husgerning vil naturligvis ogsaa belaste Skolernes Økonomi.

Med Hensyn til at klare Spørgsmaalet ved at forhøje Skolepengene, hvad man vel allerede har gjort de fleste Steder, maa man vist erkende, at Forældrene i Forvejen er haardt nok engageret, og at Skolerne sikkert vil finde den Vej ufarbar, hvis de skal beholde deres Elever.

Ser man paa Forslaget fra Lærernes Side, kan man glæde sig over, at de nu i lønmæssig Henseende søges ligestillet med Lærerne i Folkeskolen. Dette er ogsaa nødvendigt, hvis Skolerne i vor Lærermangeltid overhovedet fortsat skal kunne eksistere. Lovforslaget er i det store og hele tilfredsstillende paa dette Omraade, men enkelte Spørgsmaal kunde der være Grund til at knytte nogle Bemærkninger til.

Efter § 4 skal saaledes kun Grundløn og Stedtillæg udbetales maanedsvist. Hvor Grundlønnen er Nul, bliver Maanedslønnen 275 Kr. Hvor Stedtillægget er 432 Kr., bliver Maanedslønnen 311 Kr. Det er en meget lille Maanedsløn for en Lærersfamilie at klare de løbende Udgifter med. Hvis det pensionsgivende Tillæg havde været med i de maanedlige Udbetalinger, vilde Stillingen have været en hel Del bedre, men det er det altsaa ikke; om det kan komme det, vil Tiden vise. Resten af Lønnen, som ikke skal udbetales pr. Maaned — det er Alderstillaeg, pensionsgivende Tillæg og Reguleringstillæg —, udgør navnlig for ældre Lærere et større Beløb, der skal udbetales periodisk ved Statens

Foranstaltning. Betyder „periodisk“ det samme som tertialvis, vil mange — vel de fleste — Lærere blive tvunget til at leve paa Kredit, og det er et meget uønskeligt Forhold. Derfor bør „periodisk“ i det mindste betyde, at Statstilskuddet fremtidig betales kvartalsvis; ogsaa Skatterne betales mange Steder kvartalsvis. Det bedrer naturligvis ikke Privatskolelærernes Stilling, at de faar deres Løn udbetalt bagud.

Med Hensyn til Overlærerordningen er det vel Mening, at det udsendte Cirkulære eller et lignende skal finde Anvendelse ved Ordningen inden for de private Eksamensskoler. Maaske kunde der være Anledning til her, hvor det ofte drejer sig om smaa Skoler, og hvor undertiden Skolebestyrers Fru er blandt dem, der kan udnævnes, at give nærmere Regler angaaende Overlærerudnævnelserne for at hindre, at der i den Anledning skal opstaa unødige megen Strid. I øvrigt giver jo § 6 Mulighed for en højere Grundløn til særligt kvalificerede Lærere.

Det pligtige Timetal er efter § 6, Stk. 4, fastsat til 36. For et lavere Timetal nedsættes Lønnen forholdsmæssigt. Lovforslaget sikrer altsaa Privatskolens Lærere den samme Timebetaling, som Folkeskolelærerne faar. Men den fulde Ligestilling med disse opnaas kun, hvis Realskolelærerne ikke alene har Pligt, men ogsaa Ret til at undervise 36 Timer om Ugen; ellers vil Realskolelærerne blive en Slags Timelærere. I de offentlige Skoler har Lærerne altid Ret til at faa fuldt Timetal, idet det er saadan, at det eventuelt overskydende Antal Timer overtages af Timelærere eller faste Vikarer. En privat Realskole med forholdsvis faa Lærere kan ikke holde fast Vikar, og Resultatet kan blive, at nogle af Lærerne ikke kan faa fuldt Timetal.

Efter den hidtidige Ordning har Realskolernes Lærere faaet fuldt Alders- og Forsørgertillæg, naar de havde 30 ugentlige Overskole-Timer. Men efter den foreslaaede Ordning skal Lærerne gaa ned i Løn, hvis det ikke er muligt at lægge Skemaet saadan, at de faar fuldt Timetal. En Del gifte Lærere vil maaske nok foretrække et lavere Timetal med tilsvarende Nedgang i Lønnen, men Forsørgerne vil være uheldigt stillede, hvis de ikke faar fuldt Timetal. Derfor forekommer det mig, at der bør tilstræbes en Ordning, hvorefter alle Realskolelærere, der ønsker det, skal have 36 ugentlige Timer, bortset naturligvis fra Reduktion; og hvor dette af skematiske Grunde er umuligt, bør man ikke straffe Lærerne for haardt ved Lønnedgang. Maaske var det muligt, hvor saadanne Forhold foreligger,